

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1811/22-E

Název	Základní umělecká škola Bedřicha Smetany Litomyšl
Sídlo	Rektora Strítěského 194, Litomyšl-Město, 570 01 Litomyšl
E-mail	zus@iol.cz
IČO	47 487 259
Identifikátor	600 100 928
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Markéta Hegrová, Ph.D.
Zřizovatel	město Litomyšl
Místo inspekční činnosti	Rektora Strítěského 194, Litomyšl B. Němcové 142, Litomyšl
Inspekční činnost na místě	6. až 8. 12. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání.

Charakteristika

Základní umělecká škola Bedřicha Smetany Litomyšl (dále škola) realizuje převažující část výuky hudebního oboru v hlavní budově školy na adrese Rektora Střiteského 194, Litomyšl. Dalším místem poskytovaného vzdělávání je B. Němcové 142, Litomyšl, kde probíhá výuka výtvarného, tanečního, literárně-dramatického a zbývající část hudebního oboru.

Škola poskytuje základy uměleckého vzdělávání v přípravném studiu a v základním studiu I. a II. stupně. Dlouhodobě vytváří podmínky i pro vzdělávání dospělých. V době inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo celkem 568 žáků, z toho 410 v oboru hudebním, 69 v tanečním, 66 ve výtvarném a v 23 literárně-dramatickém. V porovnání s minulou inspekční činností je současný počet žáků přibližně stejný, významně zvýšené zastoupení však zaznamenal taneční obor.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vzdělávání žáků vychází ze Školního vzdělávacího programu Základní umělecké školy Bedřicha Smetany Litomyšl s motivačním názvem „Proč bychom se netěšili do ZUŠ?“ (dále školní vzdělávací program), jehož obsah byl na základě změn vycházejících z potřeb školy aktualizován. Školní vzdělávací program je přehledně zpracován, poskytuje značné informace o škole, vzdělávací nabídce a obsahu jednotlivých studijních zaměřeních.

V době konání inspekční činnosti byl ředitel školy uvolněn k výkonu veřejné funkce a řízení školy po řadu let vykonává zástupkyně ředitele, která je pověřena v době jeho nepřítomnosti zastupovat statutární orgán v plném rozsahu (dále ředitelka). Při svém působení uplatňuje promyšlený styl řízení, který odráží znalost místních podmínek a poznatky z hodnotících procesů, do nichž v rámci vlastního hodnocení školy byli v minulém školním roce zapojeni i rodiče a žáci. Získané informace společně s prioritami uměleckého vzdělávání se promítají nejen do aktuálních koncepčních záměrů rozvoje školy, ale zejména do průběžně přijímaných dílčích opatření podněcujících udržení kvality poskytovaného vzdělávání i jeho zlepšování. Organizační struktura školy odpovídá její velikosti, počtu zaměstnanců a žáků. Významným podpůrným řídicím nástrojem je pro ředitelku pedagogická rada, která se zabývá organizačními i pedagogickými záležitostmi, jako např. výsledky vzdělávání žáků, co sledovat, na co dbát a jak postupovat ve výuce. To se odráží mj. v zavádění sebereflexe žáků a zvyšování pozornosti zhodnocení naplnění cíle výukové lekce. Průběh a celkovou úroveň kvality vzdělávacích činností školy sledují ředitelka a její zástupce. Rozdělení a přesná specifikace kompetencí jsou efektivní a dostatečně účinné jak pro samotný průběh vzdělávacích činností, tak i pro jejich kontrolu a věrohodnost pedagogické dokumentace, která je vedena elektronickou formou.

Vedení školy podporuje různými formami rozvoj pedagogických pracovníků, kteří toho v různé intenzitě využívají a nabyté poznatky uplatňují ve výuce. Patrné je zaměření na růst odborné specializace, ale v plánu dalšího vzdělávání pro letošní školní rok jsou stanovena i zaměření na alternativní postupy ve výuce, které v dílčích případech lépe odpovídají individuálním schopnostem žáků, počítačovou gramotnost a formativní hodnocení. Tato orientace je v souladu s koncepčními záměry rozvoje školy a směřuje ke zkvalitnění vzdělávání. To je rovněž podporováno kvalitní zpětnou vazbou a doporučeními vzešlými z hospitační činnosti, kterou ředitelka a její zástupce realizují.

Vedení školy ke zkvalitnění podmínek vzdělávání vhodně využilo i dotační program, z něhož finanční prostředky byly využity mj. k personální podpoře (např. školní asistent), sdílení zkušeností pedagogů z různých škol prostřednictvím vzájemných návštěv,

tandemové výuce a projektovým dnům mimo školu. Podle finančních možností a často ve spolupráci se zřizovatelem je zlepšováno i materiálně-technické zázemí, což se například promítlo v kvalitnějším vybavení pro hru na bicí nástroje, šatny u tanečního oboru a instalaci zabezpečovacího zařízení jako ochrany proti vstupu cizích osob do školy. Dále byly zakoupeny dva klavíry, tuba, grafický lis a další pomůcky. Vybavení je pečlivě udržováno, přesto již některé potřeby (např. část klavírů včetně koncertního křídla) jsou však vzhledem ke svému stáří a technickému stavu na hranici použitelnosti a vynaložení finančních prostředků na jejich opravu by bylo neefektivní. Škola v hlavní budově disponuje koncertním sálem, jehož absence bezbariérového přístupu omezuje možnost návštěvnosti osobám s určitým pohybovým handicapem.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Základem vzdělávacího obsahu předmětů všech realizovaných studijních specializací bylo upevňování a rozšiřování získaných dovedností a růst celkové umělecko-kulturní gramotnosti. Průběh vzdělávání charakterizovala přátelská pracovní atmosféra. Pozitivně působilo průběžně uplatňované hodnocení, které mnohdy posilovalo žákovu ctížádost a umožňovalo prožít dílčí pocit radosti z úspěchu. V přibližně polovičním počtu navštívené výuky byl rozvoj žáků podpořen zařazením jejich sebereflexe. Více učitelů již věnovalo pozornost společnému vyhodnocení splnění cíle vzdělávací lekce.

Stanovený vzdělávací záměr u žáků hudebního oboru byl operativně upraven podle jejich momentálního psychického stavu nebo kvality domácí přípravy. Technická i výrazová náročnost instrumentálního či pěveckého projevu se postupně zvyšovala a mnohdy žáka směřovala ke kreativité osobnostního projevu. Jednotlivé celky byly účinně propojovány relaxačními činnostmi, při kterých si učitelé nenásilně ověřovali míru upevnění zažitých teoreticko-manuálních dovedností žáka a jeho schopnosti slovního obhájení provedené interpretace. Při prezentaci přednesového repertoáru docházelo k posilování psychické zdatnosti žáka pro vytváření pocitu celkové duševní rovnováhy, která je nutná pro optimální koncentraci před veřejným vystoupením. Všichni učitelé dbali na používání správné odborné terminologie, při rozboru obtížnější či nově studované skladby uplatňovali většinou vhodné metodické kroky včetně správného předvedení. V šestém a sedmém ročníku se u některých žáků projevovala nižší míra dovedností přirozeně využívat dříve nabyté teoretické poznatky.

V hudebně-teoretickém předmětu hudební nauka byla procvičována hlavně složka vědomostní s využitím frontální výuky a individuálního plnění úkolů v pracovních sešitech. Zvolené postupy vedly k různé míře efektivity vzdělávání. To bylo sice rovněž podpořeno zpěvem písní a rytmicko-sluchovou analýzou, ale vzhledem ke kvalitnímu vybavení učebny a minimu šíře aktivit zařazených ve vyučovací hodině, lze její průběh hodnotit jako částečně nevyužitou příležitost k plnohodnotné, pestré a atraktivní výuce. Zjištěno rovněž bylo, že obsahová náplň vzdělávání v jednotlivých ročnících vždy neodpovídá potřebě teoretických znalostí při instrumentální výuce. S těmi je potom seznamují učitelé při hře na nástroj či zpěvu pro naplnění odpovídajících cílů, což posléze leckdy vede ke snížení pozornosti žáků ve výuce hudební nauky. Tento problém nebyl shledán při výuce čtvrtého ročníku, kdy rozvržení a použité metodické postupy vytvářely celistvý, teoreticko-praktický hudební celek, jehož činnosti podporovaly zájem žáků o výuku.

Sledovaná výuka tanečního oboru nejen upevňovala a rozvíjela pohybové a taneční dovednosti a návyky žáků, ale také jejich hudební, rytmické a estetické cítění. Patrně tak bylo zlepšování kultivovaného projevu i fyzické zdatnosti. Značný vliv na vyvinutí vyššího vzdělávacího úsilí a následně i na sebevědomí žáků mělo průběžné poskytování zpětné

vazby o úspěšnosti výkonu, který byl podpořen přiměřeným procvičováním jednotlivých prvků, často názorným předvedením učitelkou i individuální podporou. Efektivně se střídaly dynamické a relaxační části. Účinné se rovněž jeví užívaní odborné terminologie jak v základech současného tance, tak i klasické taneční techniky. Kladem výuky přípravného studia a části nižších ročníků byla přítomnost a podpora korepetitora, jehož účinná kreativní spolupráce výrazně posiluje kvalitu vzdělávání. Vhodně volena po stránce rytmické i výrazové byla rovněž reprodukováná hudba, která současně umocňovala prožitek z prováděných tanečních kreačí.

Příznivá atmosféra odrážející i adventní období byla zaznamenána při výuce ve výtvarném oboru. Výuka byla tematicky i materiálově připravena. V jejím úvodu bylo srozumitelně vysvětleno zadání úkolu, někteří žáci pokračovali v započaté práci. Průběžně se jim dostávala kvalitní zpětná vazba a podpora k úspěšnému zvládnutí daného úkolu, aniž byla omezována jejich samostatná tvůrčí činnost. Upozorňováni byli na technologické možnosti zpracovávaného materiálu. Žáci pracovali zaujatě, což podněcoval i učitelkou uplatňovaný individuální přístup, i když v jednom případě se projevilo ne zcela optimální zohlednění žakových zkušeností. Někteří žáci si vzájemně přirozeně hodnotili svoje dílčí výtvary.

Obsah zhlédnuté výuky literárně-dramatického oboru ovlivnila zvýšená nemocnost žáků, která vedla učitelku k operativní změně vzdělávacích záměrů. Patrné bylo směřování k rozvoji sociálně-kulturních kompetencí, jazykové gramotnosti a kultury slovního projevu. Metodické postupy odpovídaly vyspělosti žáků, jejich dovednostem a především míře úrovně myšlenkové představitosti. Znatelné bylo utváření kultivovaného vyjadřování žáků nejen hlasem, ale i pohybem a gesty. Učitelka slovně i vlastní ukázkou vedla žáky k aktivní činnosti a osobitému ztvárnění dané role, průběžně hodnotila jejich počínání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Projevy žáků ve všech formách vzdělávání svědčily o postupném osvojování požadovaných kompetencí k umělecké komunikaci, osobnostně sociálních i kulturních. Vedení školy i všichni učitelé sledují osobnostní rozvoj každého žáka a usilují o jeho pozitivní přístup k poznatkům, které bude moci využít při amatérských nebo profesionálních uměleckých činnostech. Výsledky vzdělávání jsou průběžně sledovány a pravidelně vyhodnocovány při jednání pedagogické rady. Nastavená hodnotící kritéria věnují pozornost kvalitě probíhající výuky, výsledkům komisionálních zkoušek, úspěšnosti v soutěžích, při přijímacím řízení na vyšší typy uměleckých škol, zapojení do společenského života, četnosti prezentačních aktivit apod. V případě poklesu kvality vzdělávacích výsledků žáka jsou tato zjištění ve spolupráci školy a zákonných zástupců operativně řešena. Efektivitu vzdělávacího procesu účinně posiluje spolupráce školy s různými institucemi, místními i okolními školami, kulturními a někdy i sociálními zařízeními města a regionu. Škola se dokázala citlivě přizpůsobit situaci v době distanční výuky, kdy možnosti veřejného působení školy byly omezené.

Promyšlená forma prezentování vzdělávacích výsledků žáků všech oborů posiluje růst jejich zdravého sebevědomí a ctížádosti. Rovněž se stává silným motivačním prvkem, který nenásilně ovlivňuje nejen pozitivní vztah ke studiu příslušného studijního zaměření, ale i celkový umělecký rozvoj. Škola zůstává otevřená i svým bývalým absolventům, se kterými spolupracuje při různých školních, celostátních i městských kulturních aktivitách. Činnost a prezentační aktivity školy dokladují, že plní své poslání nejen v oblasti uměleckého školství, ale i v oblasti kulturně-sociálních a celospolečensky vhodných aktivit. Svým působením si vybuodovala ve městě i v okolí významné kulturně-spoločenské postavení.

Závěry

Vývoj školy

- Kvalitativní posun v oblasti materiálně-technického zázemí školy, což zlepšilo podmínky pro umělecké vzdělávání včetně estetického prostředí,
- aktualizace školního vzdělávacího programu a koncepčních záměrů rozvoje školy,
- zvýšený zájem žáků o taneční obor,
- zavedení elektronického evidenčního systému, který je využíván zejména k vedení pedagogické dokumentace včetně klasifikace žáků.

Silné stránky

- Promyšlený a funkční systém řízení podporující činnost školy,
- příznivé prostředí pro rozvoj žáků po stránce umělecké, kulturní i osobnostní,
- vysoce přínosná spolupráce tanečního a hudebního pedagoga v hodinách tanečního oboru,
- prezentační aktivity školy, které podporují rozvoj kulturně-sociálních kompetencí žáků, obohacují společenský život města a okolí a příznivě ovlivňují zájem dětí a mládeže o získání základů uměleckého vzdělání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Menší provázanost obsahové náplně předmětu hudební nauka s potřebami teoretických znalostí při hře na hudební nástroj.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Přehodnotit míru provázanosti vzdělávacích požadavků v předmětu hudební nauka s rozsahem požadavků potřebných pro individuální výuku žáků hudebního oboru,
- vyhledávat různé formy a metody podněcující atraktivitu výuky hudebně-teoretického předmětu pro upevnění základních znalostí a jejich průběžné využívání při řešení náročnějších úkolů,
- zkvalitňovat nadále dovednosti v používání formativního hodnocení žáků, systematicky je využívat ve vlastním vzdělávacím procesu, tak jako sebereflexi žáků a vzájemné hodnocení ve skupinové a kolektivní výuce,
- zajišťovat ve spolupráci se zřizovatelem a sponzory prostředky pro nákup finančně náročnějších učebních pomůcek (klavíry apod.).

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 28. 11. 2022
2. Školní matrika žáků - školní rok 2022/2023 (výběr z dokumentace)
3. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Bedřicha Smetany Litomyšl s motivačním názvem „Proč bychom se netěšili do ZUS?“ s platností od 1. 9. 2022
4. Třídni knihy pro individuální a skupinovou výuku – školní rok 2022/2023 (výběr)
5. Třídni knihy pro kolektivní výuku – školní rok 2022/2023 (výběr)
6. Rozvrhy hodin všech pedagogů – školní rok 2022/2023
7. Školní řád s účinností od 1. 2. 2021
8. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní roky 2021/2022 a 2022/2023
9. Pán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2022/2023
10. Výroční zpráva za školní rok 2021/2022
11. Koncepce rozvoje školy ze dne 20. 6. 2022
12. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků školy (výběr)
13. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-1130/16-E, ze dne 15. 12. 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ladislava Jindrová v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Bc. Eva Nováková v. r.

PhDr. Richard Šafařík,
odborník na umělecké vzdělávání

V Pardubicích 2. 1. 2023